

Crkva sv. Cirila i
Metoda
Izvedba: »Stabat
Mater«
G. B. Pergolesija

Uzorna i precizna izvedba Pergolesija

Iako još nije počelo ljeto, ipak se već održavaju koncerti u crkvenim ambijentima našeg grada. Tako je u prepunoj prekrasnoj crkvi svetog Cirila i Metoda u Gornjem gradu krajem ožujka i početkom travnja nastupio vokalni ansambl »Collegium pro musica sacra« izvođači djela »Stabat mater« Giovannija Battiste Pergolesija. Nema sumnje da među talijanskim majstorima 18. stoljeća posebno mjesto pripada upravo Pergolesiju, čije će melodije kasnije i sam veliki Stravinski obraditi i transponirati u svojoj »Pulcinelli«. Ne treba smetnuti s uma da je upravo Pergolesi svojom ljupkom operom »Služavka gospodarica« unio veselje i živost na opernu pozornicu kao suprotnost onim skladateljima njegovog vremena koji su skladali u patetičnom i plačljivom stilu. Bez obzira na veliku popularnost upravo ove operne jednočinke, toliko puta izvođene na mnogim opernim pozornicama svijeta, ipak želim ustvrditi da po dubini misli i tretmanu vokalnih dionica Pergolesijev »Stabat mater« predstavlja vrhunsku vokalnu skladbu. »Collegium pro musica sacra«, koji za sobom već ima cijeli niz izuzetnih nastupa

i koncerata, prišao je ovom teškom zadatku savjesno i znalački. Visoki muzikalitet pjevača ovog ansambla uz pažljivo vodstvo dirigentice Imakulate Malinke i profesionalni nastup poznatog gudačkog kvarteta »Pro arte« (S. Orlando, M. Kralj, M. Miletić i Z. Svaglič) urodio je sasvim natprosječnim rezultatima. Ako ovom sudu pribrojimo i učešće dviju istaknutih i profinjanih solistica sopranistice Vere Puhlovski i mezosopranistice Cecilije Pleše, kao i nastup orguljašice Hvalimire Bledšnajder, lako je zaključiti da je i zgrebačka glazbena publika odmah osjetila kvalitetu ovog izvođenja i odazvala se u velikom broju na sva tri koncerta. Ono što posebno treba istaknuti jest disciplina i ozbiljnost prilikom izvođenja i onaj potrebni balans i ujednačenost između zbora s jedne i solista i kvarteta s druge strane. Na kraju koncerta izvedena je i Lukačićeva skladba »Canite et psallite« s Krešimir Svendom na continuum i pod dirigentskim vodstvom Imakulate Malinke. Publika je na sva tri koncerta mladim glazbenicima priredila prave ovacije, pa će to sigurno biti podstrek za daljnje koncerte i nastupe.

Siniša Hrestak

Zakrabiljeni »Krabuljni ples«

Nakon vrlo neujednačene Barezine postave Mozartove opere »Carobna frula« i vrlo uspješnog Belamarićevog viđenja Donizetijeve opere »Ljubavni napitak« dočekali smo konačno i dugo najavljivanu obnovljenu predstavu Verdijeve opere »Krabuljni ples« na sceni Opere Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu.

Moram odmah konstatirati da su postignuti rezultati vrlo mršavi i da mogu zadovoljiti samo one gledaoce koji vrlo površno poznaju operu ili opet one koji od operne predstave traže uistinu ono najminimalnije.

Glavni »krivci« za vrlo minorni rezultat su dirigent Nikša Bareza i redatelj predstave Petar Šarčević. Glazbena komponenta predstave bila je toliko nedorađena i nesolidno spremljena da se orkestar na čelu s diri-

gentom tijekom cijele predstave doslovno lovio sa zborom i solistima izazivajući pregršt neritmičkih mjesta ili sasvim proizvoljnih tempa. Činilo se da prisustvujemo malo boljoj generalnoj probi na kojoj bi trebalo još mnogo retuširanja, posebno u orkestru koji je uglavnom nastojao osloboditi se obilja Verdijevih nota.

Pravu zbrku je stvorila režija P. Šarčevića. Gotovo statični zbor, žive slike u drugoj slici, nepotrebno ilustrativno hodanje solista za vrijeme kratke uvertire trećoj slici, nekakvo kazalište s nepomičnim i nezainteresiranim zborom i »hodajućim« baletom u posljednjoj slici uz nepotrebno mijenjanje imena već toliko ustaljenih u opernoj praksi doprinijelo je samo tome da svaki solist ili član zbora radi na sceni upravo ono što mu tog trenutka padne na pamet! Majstora rasvjetelice A. Augustinčića bih prije nazvao majstorom tame,

jer je ona carevala tijekom cijele opere, reflektori »pratioci« su vrlo često i po dvadesetak sekundi tražili osobe na pozornici, da bismo na kraju ostali upravo osupnuti onom mješavinom plavog i ružičastog svjetla bačenog na operni zbor. Kostimi Ike Skomrlj manje uspješni nego na drugim predstavama spomenute umjetnice. Prijevod Ante Pedišića korektan i na svu sreću bez velikih izmjena u usporedbi s prijašnjim predstavama.

Od solista su upravo briljirali Vladimir Ruždjak i Nada Puttar-Gold. Ruždjak je svojeg Renata pjevao u širokom rasponu svojeg raskošnog glasa, muzikalno i glasovno prebogato. Glavnu ariju je pjevao kao u svojim najboljim danima. Nada Puttar-Gold je svoju Ulicu donijela muzikalno i s lijepim linijama, doradeno u svakom pogledu. Stojan Stojanov je pjevao Riccarda umorno i u potpunoj glasovnoj indispoziciji, vrlo često izvan ritma i s vrlo labilnim intonacijama. Mislio sam da će u ariji u pretposljednjoj slici prestat pjevati. Smrt na kraju opere bilo je obostrano olakšanje. Mila Kirinčić kao Amelija pružila je nekoliko lijepih mjesta (posebno su ugodni bili »kopf« — tonovi i piana), dok je vrlo često manjkalo dramatičke, ali i malo više ritmičke sigurnosti. Nada Sirišćević kao Oscar ponavlja uporno staru praksu pjevanja koloratura po prilici tako da niti jedna pasaja nije bila otpjevana onako kako je skladana. Kao urotnici su nastupili Franjo Petrušanec i Mirko Janjčić, a kao Silvano Tugomir Alaupović.

U jednoj zbrkanoj i nedefiniranoj sezoni jedna zbrkana i nedefinirana predstava koju treba čim prije zaboraviti.

Siniša Hrestak

Glazbeni život u Rijeci u prvoj polovici 1974/75

Nakon ljetnog razdoblja u kome je glavno glazbeno težište bilo na opernom »Ljetu 74« u Opatiji, redovni glazbeni život u novom godištu počeo je koncertom rujna.

26. rujna u dvorani Pomorskog i povijesnog muzeja predstavio se rumunjski mješoviti pjevački zbor »Margana« iz Marge, koje je bio gost zagrebačkog pjevačkog zbora »Ivan Filipović«. Rumunjski pjevači posjetili su Zejane u Istri da upoznaju tamo nekadašnje rumunjske naseljenike, a na povratku su priredili i ovaj koncert u Rijeci. U širokom rasponu, počevši od skladba nastalih na temelju osebnih narodnih popijevaka »doina«, bilo je i nekoliko kraćih popijevaka iz doba narodnog buđenja i nastojanja za ujedinjenjem, te nekoliko masovnih pjesama. Iako je sve bilo prilično dobro primano, »doine« su bila najvrednija ostvarenja na tom koncertu. Ovo simpatično i zanosno veće zborne glazbe simbolički je završilo starim kanonom »Viva la musica«, što je izgledalo kao želja izvođača da u duhu uzajamne suradnje s našim pjevačkim zborom istaknu univerzalnost glazbenog govora.

17. listopada. Rijedak je događaj u glazbenom životu Rijeke da dvorana Muzeja bude prepunjena i da se velik broj slušatelja mora vratiti kući jer nema mjesta. Bilo je to »Chopinovo veče« u izvedbi zagrebačke pijanistice Zvezdane Bašić. Etide su ostavile najbolji dojam, dok su druga djela bila različita u dometima. Unatoč tome slušatelji su toplo prihvatili zagrebačku umjetnicu koja je dodala još jedan preludij i jednu etidu.

24. listopada. U punoj dvorani Muzeja mladi češki virtuoz na gitari i dobិតnik nekoliko nagrada u domovini i u svijetu, Vladimir Mikulka, održao je dva koncerta: popodne nešto skraćeni, za Muzičku omladinu, a naveče za građanstvo gdje su opet u velikoj većini bili mladi ljudi. »Suita A-dur« Ivana Jelineka i »Suita e-mol« J. S. Bacha bile su primjer vrhunskog interpretiranja i vrhunci večeri. Kroz skladbe Villa-Lobosa, Stefana Raka i Barriosu umjetnik je predstavio

i svoj smisao za moderne harmonije. Skladba pod naslovom »Pjesma i ples« koju je stvorio Augustino Pi-polo dala je na kraju sintetičan pogled na općenite izražajne mogućnosti Vladimira Mikulke. Virtuozni dodatak »Cardaš« Stefana Raka bio je uskličnik na kraju ove divne večeri.

1. — 2. studenog održana je u Rijeci konferencija Muzičke omladine Jugoslavije, u hotelskom naselju »Uvala Scott«. U Domu željezničara u Rijeci održan je koncert za učenike Trgovinsko-tekstilnog školskog centra i sudionike konferencije. Mirjana Bohanec i Zlatko Foglar uz pratnju Milivoja Zulića koncertno su izveli Menotijevu operu »Telefon«. Riječki dramski umjetnici dali su premijeru recitala, a riječki pjevački zbor »Jeka Primorja« pod ravnanjem Duška Prašelja izveo je za mlade iz raznih radnih kolektivna koncert s djelima naših zbornih skladatelja. Na kraju su podijeljene zaslužnim članovima značke i povelje Muzičke omladine.

2. studenog u dvorani »Nebodera«, privremenom skloništu Narodnog kazališta »Ivan Zajc«, izveden je Gotovčev operni prvijenac opera »Morana«, koja je svoju premijeru doživjela ovog ljeta na otvorenom u Meštrovićeve kašteletu u Splitu, gdje je riječka Opera gostovala u okviru »Splitskog ljeta«.

7. studenog u dvorani Muzeja nastupili su Valter Dešpalj, violončelo, i Darko Petrinjak, gitara. Nastup zagrebačkih umjetnika bio je izvjesno osvježenje. U tom je smislu prvo djelo, »Sonata« u e-molu Antonija Vivaldija, djelovala kao daleki odjek razdoblja viole da gamba i lutnje, što je ujedno dočaralo način sviranja u malim starinskim salonima. »IV. suita« u Es-duru za čelo solo J. S. Bacha dala je priliku Valteru Dešpalju da ponovno potvrdi svoje velike izvodilačke odlike. »Međimurska suita« Miroslava Miletića isto je tako bila prilika mladom gitaristu da predstavi svoje solističke domete skladbom koja je u biti satkana od prozračnog tkiva osobito prikladnog za gitaru. Svoje tehničko znanje posebno je iznio u »Preludiju« br. 3 i »Etidi« br. 7 Heitora Ville-Lobosa. »Sonata« u a-molu Franza Schuberta poznata po podnaslovu »Arpeggione«, kao pokušaj da se izvede u ovom sastavu bila je svakako zanimljiva. »Varijacije na jednoj žici« na Rossinijevu temu, poznato bravurozno djelo Nicola Paganinija bio je izvanredno blještav završetak ovog koncerta, što je u dvorani punoj većinom mladih ljudi proizvelo povišenu temperaturu i iznudilo dodatak skladbom »Andalusa« Enrica Granadosa.

13. — 17. studenog u Opatiji se održavala XI. jugoslavenska muzička tribina. Kako je prigodom otvorenja prof. Branimir Sakač naglasio, ova je tribina bila »pravi velesajam glazbe« na kojoj je kao i na svakom sajmu izbor robe odnosno skladba bio prilično raznolik i mogao je zadovoljiti razne ukuse. Izvedbe su bile na najvišem profesionalnom stupnju što je slušateljima davalo čistu sliku našeg suvremenog stvaralaštva bez obzira na opredjeljenja.

16. studenog. Verdijeva opera »Krabuljni ples« koja je s uspjehom izvedena ljetos na otvorenoj pozornici u Opatiji, u novim prilikama za dvoranu »Neboder« cjelokupna je postava bila zgusnuta na mali prostor uz minimalne elemente za dočaravanje pojedinih slika. Na reprizi 2. prosinca gostovala je kao Amelija Ljiljana Molnar-Talajić i svojim poznatim umjetničkim kvalitetama i uz posebno raspoloženje uvjetovala je jedno izuzetno operno veče nakon također uspjele premijere.

26. studenog. Narodno kazalište »Ivan Zajc« priredilo je simfonijski koncert povodom Dana Republike na kome je nastupila gošća iz Splita, pjevačica iz Amerike, sada naša državljanka Cynthia Hansell-Bakić, članica splitske Opere, a dirigirao je Duško Prašelj.

9. 11. i 12. prosinca održani su u Rijeci »Dani hrvatske glazbe«. Dani hrvatske glazbe, što se već pet godina održavaju u Zagrebu i po pojedinim gradovima u Hrvatskoj, prvi put su održani u Rijeci. Nastojanjem